

LINDA ĶAUKULE
septiņus gadus
Vecpiebalgā strādāja
par jaunatnes lietu
speciālisti, nodaļas
vadītāju. Nākamnedēļ
viņa darba gaitas
beidz. Saruna par
laukiem, jauniešiem,
pašvaldību, jūtamajām
un vēl nezināmajām
pārmaiņām pēc
administratīvi terito-
riālās reformas (ATR)
un nākotni.

- Septiņi gadi vienā darbavietā, tas mūsdienās ir daudz, manā vecumā daudz grib kaut ko pamainīt. Bet tas bijis piepildīts laiks. Ir gandarījums.

Jauniešu centrā sāku strādāt kā dežurante, tad biju jaunatnes lietu darbiniece, vēlāk nodaļas vadītāja. Vecpiebalgā centra telpas jau bija iekārtojusi vidusskola, lai jauniešiem būtu, kur darboties. Kad sāku strādāt, tur bija datoru laiks, jo mājās daudziem tā nebija. Krīzes laikā datorus atdevām skolai, jo jauniešiem mainījās intereses. Izveidojām sajūtu istabu, kur var kaut ko padarīt, atbrīvoties no ikdienas saspringuma. Te ir šūpuļkrēsls, paklājiņi. Viss mainās - tiecāmies pēc tehnoloģijām, tagad meklējam iespējas tikt no tām prom.

- Jaunieši izaug, tas, kas bija piemērots, vairs nav vajadzīgs. Un arī jauniešu laukos ir aizvien mazāk.

- Inešos ir ļoti jauka telpa, kas domāta jauniešiem, turpat blakus trenāžieru zāle, bet nav jauniešu, kuri centru apmeklētu. Nav skolas. Pirms pieciem sešiem gadiem bija daudz jauniešu, pēc stundām nāca uz centru, gribēja kaut ko darīt, iesaistīties.

Jaunieši arī ir mainījušies, viņi ir izauguši par darītājiem, vairs nav ar mieru atnākt pie visa gata. Bet... jābūt kādam, kurš atbalsta, pavirza, jo jauniešiem jāredz iespējas un mērķis. Viņi ir ļoti pašprietekami. Ne tikai jauniešiem, bet arī pieaugušajiem šodien ir grūti orientēties, ko pats īsti grib, kas vajadzīgs, jo visa kā ir tik daudz. Viņiem drīzāk vajadzīgs koordinators, kuram var uzticēties, kurš palīdz sakārtot birokrātijas lietas. Pēc izlaušanās istabas izveidošanas Dzērbenē sapratu, cik maza bija mana līdzdalība, jaunieši paši visu izdarīja. Projekti paver iespējas ne tikai darīt uz vietas, arī iesaistīties starptautiskos projektos.

- Cik liela pašvaldības loma, lai jaunieši pagastos būtu aktīvi?

- Lai kaut kas notiktu, vajadzīgi resursi. Pašvaldība dod atbalstu. Kolēģiem Latvijā esmu stāstījusi, ka Vecpiebalgā nodaļai ir savs budžets, ka mūs atbalsta, citur tā nebija. Jaunatnes darbā ir grūti novērtēt sasniegtos rādītājus. Kāds apmeklējums jauniešu centrā, kādi projekti, kāds piesaistīts līdzfinansējums, cik bijis aktīvāšu? Jaunatnes lietu speciālistam pašam jāizdomā, vadoties no jaunatnes politikas vadlīnijām, jālauz ceļš un jādara.

Visi nekad nebūs sabiedriski aktīvi. Nevajag viņiem lieki uzbāzties, bet piedāvāt. Vecpiebalgā

labi redzams, kopš ir stadions, tos, kurus uzskatīja par neaktīviem, tur var satikt katru dienu. Jauniešiem brīvajā laikā patīk spēlēt galda tenisu, nav taču tik dārgi uzstādīt āra tenisa galdu. Ne tā?

- Pati esat darba grupā, kas izstrādāja modeli, kā organizēt darbu ar jaunatni jaunajā novadā. Viegli nebija.

- Izstrādājām divus. Bija diskusija par struktūru, vai jaunatnes nozarei jābūt patstāvīgai vai tā strādā izglītības pārvaldes pārraudzībā. Esmu mainījusi domas. Sākumā šķita, ka vajag atsevišķu nodaļu, tagad esmu pārliecināta, ka labāk pie Izglītības pārvaldes. Ja esam Izglītības pārvaldes struktūrvienība, mums ir kontakts ar skolām un komunikācija no teikta ir labāka. Mazā novadā sadarbība ir vienkāršāka, visi esam kopā, bet lielajā novadā tas nav iespējams. Kādreiz arī domāju, ka skola ir konkurente, bet ir ļoti svarīgi, lai būtu sasaiste.

Nozarē vajadzīgas pārmaiņas, struktūra jāveido. Līdz šim katrā bijušajā novadā tā bija citāda. Vai Vecpiebalgā vajadzīga Jaunatnes lietu nodaļa? Domāju, nē, bet ir vajadzīgs cilvēks, pie kura jauniešiem vērsties, lai ir, kas iedrošina darboties. Jauniešu centrā Inešos ir dežurante, darbinieks strādā Vecpiebalgā un Dzērbenē. Kaivē un Taurenē darbinieku nav un nebija. Jaunatnes lietu speciālists nestrādā tikai jauniešu centrā, bet rosina aktivitātēm visos pagastos. Infrastruktūra Vecpiebalgas apvienības pagastos ir sakārtota, telpas ir. Gaidīt, ka visi nāks uz jauniešu centru, tas vairs neder.

Katrā novadā, katrā pagastā ir savas iespējas un tradīcijas, pieredze. Būtiski neveidot to, kas jau ir kādā pagastā. Ja Dzērbenē kaut ko piedāvā, kāpēc tur nevar uz kādām aktivitātēm atbraukt no Straupes? Būtiskāka ir sadarbība, nevis konkurence. Kā kolēģi esam vērsti uz sadarbību, un tas ir svarīgi. Diemžēl ir pagasti, kuros jauniešu aktivitāšu bijis maz. Jaunā novada kartē ir diezgan daudz tukšu laukumu, jāmeklē risinājums, kā tos iekrāsot.

- Vai var centralizēt jauniešu darbu novadā, ņemot vērā, cik jauniešu ir Cēsīs un cik mazā pagastā, turklāt domājot, vai tiem dažiem kādā pagastā netiek liegta iespēja iesaistīties.

- Zināms un saprotams - pakalpojumiem jābūt pieejamiem visiem. Svarīga ir infrastruktūra un kā to protam izmantot. Ja jaunieši interesē, piemēram, sports, lai viņš zina, ka var tajā iesaistīties, lai zina, ka ir iespēja piedalīties projektā. Centralizācija notiks, bet jauniešu centri paliks, jābūt koordinatoriem, kuri darbu pārredz. Šajā situācijā lielais mīnuss, ka esam ievalikuši, nezinām, kā būs, kā strādāsim tālāk, kādas ir iespējas. Saprotu, ka jaunatnes darbs pašvaldībā nav prioritāte, bet tad nav motivācijas strādāt šajā jomā, jūties nevajadzīgs, neredzi perspektīvu. Jutos lieka, un tas arī ir viens no iemesliem, kāpēc gribas ko mainīt, darīt ko citu. Kaitina, ka pārmaiņas notiek ļoti lēni, pasaule mainās, jaunieši izaug, bet mēs tikai kaut ko spriežam. Viena apspriede pēc otras, bet uz priekšu netiek.

Kad notiek pārmaiņas

Foto: NO ALBUMA

” LINDA ĶAUKULE

- Biju par reformu. Domas neesmu mainījusi. Likās simpātiski būt Cēsu novadā. Cēsīm ir lielas ambīcijas. Laukos nedomājam tādā mērogā kā pilsētnieki, mums domāšana ikdienišķāka. Mums laukos jāklūst ambiciozākiem, jāizsaka viedoklis, idejas.

Dzīve ir dinamiska. Redzu iespēju, esmu gatava izmantot, redzu mērķi, bet ceļa uz to nav. Skumji, ka jaunatnes darbinieki Latvijā ir purva bridēji. Paši brien to purvu, kaut kur viņus atbalsta, citur ne, jācīnās par katru eiro. Jaunatnes politikas stratēģija paredz, ka darbam ar jaunatni pašvaldībā ir jābūt. Kādā formātā? Jārēķinās, ka no kāda projekta uzrakstīšanas līdz īstenošanai pāiet ilgs laiks.

- Pati neslēpāt, ka esat par lielu Cēsu novadu, un tam pieredzīga ir arī Vecpiebalga.

- Domas neesmu mainījusi. Gribētos, lai pašvaldība ir pieejamāka, tagad šķiet, ka tā ir tālu. Saprotu, jo lielāka pašvaldība, jo visa sistēma smagāka, nav, kā bija mazā novadā, kur zini, par ko kurš atbild, ko kuram pajautāt. Biju par reformu, likās simpātiski būt Cēsu novadā. Cēsīm ir lielas ambīcijas. Laukos nedomājam tādā mērogā kā pilsētnieki, mums domāšana ikdienišķāka. Mums laukos jāklūst ambiciozākiem, jāizsaka viedoklis, idejas.

- Vai bijušo novadu centri, tad pagasti neklūs aizvien nomalāki? Visos pagastos ir izveidota infrastruktūra, bet ēkas būs tukšas.

- Izdarītais paliks. Diemžēl cilvēku ir tik, cik ir. Kamēr būs skolas, ģimenes dzīvos laukos. Saprotams, ka laukos nebūs visa tā, kas ir pilsētā. Piecas reizes ne-

tā ir pieredze, un, domāju, arī pašvaldība ieguva. Pēc tam tomēr mainījās attieksme pret darbiniekiem. Padomju laiku stils mūsdienās nav pieņemams. Atgriezies darbā, nebija dusmu, gribēju turpināt iesāktu, darīt to, kas patīk. Ja dzīvē vēlreiz gadītos tāda situācija, visticamāk, no darba aizietu pati, pārāk daudz tas prasīja. Vispirms jau nervus. Bet visa pamatā bija politika un ambīcijas.

- Mājaslapu feisbukā “Vecpiebalga savējiem” zina ne tikai vecpiebaldzēni. Esat tās idejas autore un administratore.

- Izdomāju un izveidoju. Tā ir platforma, kurai diezgan plaša auditorija. Interesanta ir statistika. Mājaslapu visbiežāk apmeklē 21 līdz 30 gadus veci cilvēki, visvairāk rīdzinieki, tad cēsnieki un tikai tad tie, kuri norādījuši, ka ir no Vecpiebalgas. Mājaslapa ir vieta viedokļu apmaiņai. Gribas būt neitrālai, bet ne vienmēr izdodas. Nav jau daudz cilvēku, kuri pasaka kaut ko kritisku, jo negrib publicitāti. Mazā novadā, kur visi ir kā saime, negribas kritizēt, jo ar neizdarīto, iespējams, saistīts kāds radnieks, kaimiņš. Sekoju, lai neparādās lamas, draudi, bet paironizēt ir forši. Ja ir problēma, cilvēki par to grib runāt, izlasīt, ko domā citi. Cilvēks drīkst būt neapmierināts, nav visu laiku jāstaigā smaidīgam. Vismaz Vecpiebalgas vadība līdz šim vienmēr zinājusi, kas rakstīts feisbukā.

Par jauno novadu pagaidām neviens nav izteicies, bet, cik dzirdams no sarunām, problēmas krājas. Pagaidām nav, kas parauj vaļā. Parasti gan tas notiek pirms vēlēšanām, bet tās ir pārāk tālu. Kad pasekoju Cēsu lapai, ir arī negatīvi ieraksti, nav tikai aplausi. Vecpiebaldzēni savu viedokli pagaidām pauž “Vecpiebalga savējiem”, un to, kas notiek Cēsīs, jau cilvēki nezina. Ja kas nav tā, kā gribētos, vaino vietējo pārvaldi, kas arī risina problēmas. Patlaban aktualitāte ir siltais ūdens. Pārvaldē pasaka, ka tā iedzīvotāju problēma, lai meklē apsaimekotāju. Sajūta, ka vairs nav aizmugures, kas bija, kas palīdzēs, ieteiks. Bieži dzirdams - jāprasa Cēsīs, to dara Cēsīs.

- Nākotnes plāni jau zināmi?

- Esmu strādājusi pašvaldības rāmī un tikai ar jauniešu lietām, gribas pamainīt jomu, cilvēkus apkārt. Ne reizi vien esmu pārliecinājusies, ka domubiedri var izdarīt ātrāk, birokrācija bieži vien ir tā, kas nemudina darīt, bet kavē. Biedrībai “Vecpiebalga savējiem” ir plāni. Tikai jādara. □

Lappusi sagatavoja
SARMĪTE FELDMANE

Projektu finansē
Mediju atbalsta fonds
no Latvijas valsts
budžeta līdzekļiem

MAF
Mediju atbalsta fonds

Mediju atbalsta fonda ieguldījums no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Par saturu atbild projekta īstenotājs izdevniecība SIA Cēsu Druva”.

- Pati zināt, kā pašvaldībā strādā pozīcija un opozīcija, jo vīrs Edžus, Vecpiebalgas novada deputāts, domē bija opozīcijā.

- Bija jautājumi, par ko visi vienojās. Bieži vien pozīcija, ja vien jūtas stipra, nav gatava iet uz kompromisiem, bet bieži vien opozīcijai ir labi ierosinājumi, tos nedzird. Tad jāraksta iesniegumi, lai pievērstu uzmanību problēmai un piedāvātajam risinājumam. Vecpiebalgā bija, kā bija, kaut ko jau opozīcija panāca.

- Savulaik pierādījāt, ka ne vienmēr pašvaldībai ir taisnība. Tā nelikumīgi atbrīvoja no darba.

- Ar tiesāšanos nelepjos, bet